

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 4. prosinca 1877.

List 1.

Za novo leto 1878.

V premislik

Prijatlom

Neprijatlom

Pija IX.

Iz 36. psalma.

Obseg. Na svetu vidiš neko dozdevno srečo pri brezbožnih, ki pa kmali mine, in neko dozdevno nesrečo pri pravičnih, ki tudi kmali mine. Kar brezbožni počenjajo zoper pravičnega (n. pr. Pija IX), to je njih lastna nesreča. Lažnjiva sreča brezbožnih se konča z njihovo nesrečo, in dozdevna nesreča pravičnih se konča z njih srečo. Z drugimi besedami: Skrivnostne nerazmere, dozdevne nasprotja, čudne kresanja v нравnem redu in duhovni vladí vesoljnega sveta se rešujejo, in pa pogosto tudi že na tem svetu. Pravični pri tem mirni v Boga zaupajo.

1. v. Nad brezbožnim se nikar ne serdi,
Le pravico delaj in jo terdi;
Zlobnim ne zavidaj bégle sreče,
Zoper njé ne vnemaj se goreče.	2-9. Ker ko trava bodo odkošeni,
Ko senó v soparci posušeni;
Vsi, ki v hudih delih niso vgnani,
Bodo naglo z zemlje pokončani.
4-5. Le v Gospoda stavi up, veselje,
On zvestó bo spolnil tvoje želje;
Njemu zrôči vse skerbi, težave:
Našel zate bo pomočke prave.	10. Časa za brezbožnika je malo —
Lastno hudo ga bo pokopalo;
Iši kje za njim sledi saj éne:
Našel več ne boš nikjer nobene.
6-7. V luč povzdignil tebi bo pravico,
In ko poldan jasno ti resnico;
Vdaj v molitvi se Gospodu véрно,
In krivice vse prenašaj mirno.	12. Grešnik poštenjaka spodlezuje *),
Skrivno njega pota ogleduje,
Hudovoljno zoper njega vtriplje,
In z zobmi togotno poka, škriplje.
11. Če-si so pravični terti, revni;
Al poslednjič vender le pohlevni
Bodo zemlje dedi v vsi polnosti,
Mir imeli spet bodo v prostosti.	13-15. Bog pa s smehom zlobo mu zavrača,
Vé, da pride grenki dan in plača;
Meč in lók, ki božce, mirne drega,
Slednjič lastno serce mu dosega.
18-19. Dnevi so nedolžnih Bógu znani,
Déleži ne bodo njih končani;
V lakoti ne bodo zapušeni,
V hudem času ne osramoteni.	20. Pogrezujejo se vsi hudebni,
In sovražniki Boga prezlobni;
Kmal ko kviško spnó se in častijo,
Padejo, ko dim se razkadijo.

*) N. pr. Pija IX.

34. Derži véрно se Bogá v terpljenju,
Vamilil v tvojem se te bo življenju;
Dal poslednjič ti deželo večno,
Kjer za vselej živel bodeš srečno.

35 - 36. Vidil sem, mogočno na višavo
Grešnik stégal je ošabno glavo;
Drugič pelje spet ondod me cesta:
Ni b'lo več ga, ne stopnjé, ne mesta.

K temu naslednji posnetek.

V 36. psalmu je glavna misel ta-le: Na svetu se pogosto hudobnežu in lahkoživnemu posvetnjaku dobro, pravičnemu in bogoljubnemu pa hudo godi. Temu se ne daj zmotiti in ne zapeljati k nejevolji, k godernjanju zoper Božje naredbe, in nikar ne zaviduj hudobneža v njegovi sreči. Zdajci in neprevidoma se bo vse obrnilo: po kratki sreči bode bogoskrunskega in ošabnega brezbožneža zadela nesreča; pravični pa bo prejel čezobilno bogato plačilo za stanovitno čednost, za svojo nepremakljivo zaupnost v Boga, v njegovo previdnost, dobroto in pravico.

Ta psalm je silo imeniten. Zarad njegovih zlatih pregovorov so ga učeni in sveti možje vsih časov visoko cenili, in prebil je s svojo nezmagljivo resnico marsiktero jekleno in ledeno serce.

Novega leta dan je god sv. Fulgencija, kaj imenitnega in učenega moža. Bil je davkarski naj viši predstojnik v Bizanzenški okrajini. Ravno pa, da je svojo čast nastopil, je on, prijatelj čednosti, zgubil veselje do posvetnih opravil. Bravši še razlago 36. psalma od sv. Avgušтина se je svetu čisto odpovedal in prosil škofa Favsta, naj ga sprejme v samostan, ki ga je bil vstanovil v ondotni okrajini. Škof ga hoče poskusiti in mu terdo reče: „Pojdi in poprej se uči med svetom njegove razveseljavanja zaničevati. Je mar verjetno, da ti, izrejen v mehkužnosti in lahkoživnosti, se boš kar precej udal v naše revno življenje, v našo terdo obleko, v naše čuvanja in poste?“ — Spodobno pa serčno odgovori Fulgencij: „On, ki mi je navdihnil Njemu služiti, je pač tudi kos mi dati moč, da svojo slabost premagam.“ Škof, premagan s tem odgovorom, ga je sprejel. Fulgencij je imel 23 lét; bil je mož-beseda popolnoma.

Za sedanjí čas zlasti je kar nalaš pripraven ta psalm, da naj bi ga posebno posvetni ljudje čitali in premišljevali. Sveta Cerkev s svojimi zvestimi verniki je tako rekoč v ognjeni peči mučenja. Temni oblaki terpljenja so razpeti nad življenjem vernikov, kakor so viseli nad življenjem njih božjega Začetnika. Vedno so tarča jeze, zaničevanja in preganjanja od strani brezbožnih. Toda njih videzno onemaganje je njih zmaga.

To so ti verstniki Jonovi, ki so verženi v valove in si s tim zagotavljajo svoje lastno otenje, pa tudi jezo Božjo tolažijo. „Gospod je njih bramba ob času britkosti. On jim pomaga, jih stori proste, rešuje pred grešniki in jih otmè, ker vanj zaupajo.“ Naj jih „obsojajo“ krivični sodniki, Gospod jih „ne pogubi“, in naj rabeljni „z zobmi zoper nje škripljejo, Gospod se jim posmehuje“; zakaj „On naprej vidi njih dan“, dan, ko bo hudobneže in krivičnike obsodil, Cerkev pa bo zmago obhajala. Hudobneži, brezbožniki „izdirajo meč, napenjajo lok“; toda smertno orožje zadeva le telesa spričevalcev, zadeva pa serca morivcev v njih večno smert. Vlačijo jih pred sodnije in tétpežijo jih po ječah, toda verniki si s tem služijo le svitlejši krono, trinogi pa si ob enem služijo večno ječo.

Pravični tedaj nimajo čisto nič vzroka zavidovati hudodelnikom njih čudne „sreče“; oni „imajo svoje veselje v Gospodu“, v njem vse drugo srečo, kakor pa je „sreča“ posvetnjakov, ki imajo kervave roke od stiskanja in preganjanja pravičnih, ali pa žuljeve roke od pisanja zoper vero, vernike in sv. Cerkev.

Koliko oserčevanja, koliko tolažila, koliko nauka je tedaj za vernega katoličana v besedah: „Imej veselje v Gospodu, in dal ti bo, kar želi tvoje serce. Izroči Gospodu svojo pot, in upaj vanj, in on bo vravnal. On bo odgernil tvojo pravičnost kakor luč; in tvojo sodbo kakor poldan. Podverzi se Gospodu in móli ga. Ne huduj se nad človekom, kateri je srečen na svojem potu, nad človekom, ki krivico dela.“

Koliko krivic, stiskanj, preganjanj, sleparstev („švindelnov“), obrekovanj in vsakterih napák bodo pošteni verniki najberže tudi v letu 1878 imeli terpeti od brezbožnih, nevernih, odpadnih in sploh hudodelnih ljudi! Dobro orožje, hladilno zdravilo zoper vse to in tako je šest in trideseti psalm.

QVI DatVrVs ECClesiae paCeM, ReX erIt. B.

Ki svoji Cerkvi, družbi ter človeški

Dal mir na zemlji bo, je Kralj nebeški.

Še nekaj o častitljivi Mariji Jezusovega včlovečenja.

Že pred dolgo časom se je bilo pričelo obravnavanje, da bi se prva uršulinska prednica v Quebec-u v severni Ameriki pristela med zveličane, ter se je 15. kimovca t. l. vgodno doveršilo, kakor je bilo že omenjeno. Quebec je bil zibel katoličanstva v severni Ameriki, ker od tam je izšlo, kakor so Pij IX izrekli, 60 škofij. Marija Jezusovega včlovečenja je bila rojena v Tours-u (Tur-onu) na Francoskem. Dve leti je bila omožena, po moževi smerti je pa stopila l. 1631 v uršulinski samostan. Bog ji je dal spoznati, da jo hoče imeti v Kanadi, kjer naj bi se darovala odredi mladine in spreobračanju divjakov. Vstanovila je uršulinski samostan v Quebecu in je tam živela v pomanjkanji in vdanosti do svoje smerti, do 30. mal. travna 1661. Zapustila je

veliko spisov, polnih nebeškega razsvetljenja. Bossuet jo je imenoval Terezijo novofrancosko, Fenelon pa luč 17. stoletja. Njeno življenje je bilo polno čudežev in junaških dél ljubezni in usmiljenja, zato je bila tudi deležna toliko čeznaturnih darov in je občutila toliko razodenj in naklonjenosti nebeškega Ženina. Ta čudovita služabnica Božja je imela posebno pobožnost do Serca Jezusovega ob času, ko še ta pobožnost ni bila znana. Od ljudi se kaj tacega ni mogla naučiti; učila se je te pobožnosti le od Kristusa po nebeških razodetjih. Njene čednosti so se zasajevale od roda do roda in cvetó vedno naprej. Priča temu je prosivno pismo glavarjev in vojakov rodovine Huronske do sv. Očeta v zadevi te služabnice Božje, ki se tako-le glasi:

„Sveti Oče! Največi Oče za tem, ki je v nebesih! Mi smo Tvoji najmanjši otroci, toda Ti si namestnik Njega, ki je rekel: „Pustite malim k meni priti.“ Pri-

demo z zaupanjem in Ti pademo k nogam. Sveti Oče! Mi glavarji in vojšaki iz rodú Huronskega Ti prinesemo in izročimo na kolenih dragocenega kadila, kadila čednosti častite matere Marije včlovečenja. To kadilo se je nabiralo v naših srcih in je sestavljeno iz naših občutkov spoštovanja in pripoznavanja do nje. Daj ji milostno iti v nebеса, da bo od Tebe priporočena Bogu toliko ljubši. Ona nas je klicala iz gošave naših gozdov, da je nas učila pravega Boga spoznati in moliti pravega Gospoda življenja. Ona je naše serca v roke jemala ter serce za srcem pokladala pred Večnega, kakor v sadno košarico, po njeni skerbi smo se učili biti krotki. Volkovi in medvedje so ji lizali roke. Tisti, ki so le od jeze tulili, so se od nje učili peti mirne in hvalne pesmi. Naše matere so poljubovale sledi njenih stopinj in so po tem delale na naše čelo blažilno znamenje, ki je rodovitno za večnost. Ona je zapisala vero v naše serca in ta je ostala v njih zakopana. Ona nas je učila brati, in mi ne moremo pozabiti del njene ljubezni in njenih dobrot. Ona nas je ljubila najpred sama zá-se in potem ravno tako za Boga, zato je dvojna naša mati. Po nji smo sežgali svoje gozde na altarju Jezusa Kristusa in po nji smo smeli priti, da živimo med belimi. Od zdaj zanaprej bodo medved, volk, jelen, pes in ropotača (tako se imenujejo petere velike družine onega rodú) ostali priklenjeni pri altarnem kamnu svetišča, da z ljubeznjivimi glasovi prepevajo hvalo velikemu Gospodu življenja. Veliko mescev je minulo od te prve jutranje zarije prave luči. Na kolenih pred Tvojimi nogami, sveti Oče, prosimo Tvojega blagoslova.“

(Sledijo podpisi osmérih glavarjev in osem vojakov.)

Posretno razveseljevanje.

Ne ljubite ne sveta, ne tega, kar je na svetu. Svet prejde in njegovo poželenje. (1. Jan. 2., 15. in 17.)

So nekteri ljudje, katerim je nekako prirojeno, da brez posebnega vojskovanja ostanejo čisti, nedolžni, poštini; ali to je malokdaj, sploh pa veljá pravilo: Brez obilnega vojskovanja ne boš ostal čist, naj manj pa v mladosti. Omadeževal se boš, ako se ne varuješ z vso skerblijivostjo, in to ti bo skaliло ves pokoj tvojega življenja. Splošni zunanji sovražnik čistosti je svet, posvetni ljudje; čistost je svetu tern v očéh, ker čistost obaojuje njegovo nečistost. Zraven tega je svet še v službi satanovi; satan pa nas zarad nobene čednosti bolj ne zaveda in ne čerti, kakor zarad tiste, ki nas njegovemu presrečnemu stanu pred padcem naj bolj podobne dela in nam prav za prav zagotavlja tiste mesta v nebesih, s katerih je bil on s svojimi priverženci vred pahnjen v večno zaverženje in terpljenje.

Poln jeze in nevošljivosti in kot zvest služabnik smertnega sovražnika nedolžnosti si tedaj svet na vso moč prizadeva tej čednosti staviti skrivne in očitne zanjke, jo kmalo, in sicer kolikor moč, prav prav kmalo in prav gotovo pripraviti do padca. Ktere so pa te zanjke, nastave in nevarnosti? Odgovor: Znanе posvetne razveseljevanja. — Zato je treba poznati nevarnosti, ob enem pa tudi pripomočke za ohranjenje čistosti.

Če govorimo o posvetnem veselji in pravimo, da je nevarno čistosti, pridemo skor malo v zadrego; zakaj po eni strani uči skušnja in razum, tudi celó razodenje, da je človeku dovoljeno, večkrat koristno, včasih celó potrebno se odahnuti, razvedriti in duha sprečiti; po drugi plati se pa ne dá tajiti, da so take razveseljevanja, s katerimi se takim naturnim potrebam zadostuje, čistosti več ali manj nevarne. Ne smé se prizadevati, da bi se zamašili vsi viri veselja; ali če se posvetujemo s skušnjo,

da bi presodili, kaj je dovoljeno pred Bogom in pred vestjo, našli bomo, da so tudi sami po sebi naj čistejši studenci veselja po spridenosti časa ali po hudobnosti posameznih ljudi skaljeni, če ne celó ostrupljeni. Kaj je tedaj storiti? Ali naj čisto molčimo o posvetnih veselicah? Ali kako more, komur je nedolžnost mladosti pri sercu, vnemarno gledati, kako se jih je veliko v svoji brezskernosti pogreznilo v nevarnosti, predenj so jih spoznali? — Ali naj vsako razveseljevanje edave-tujemo? Dolžni bi nas presiljenosti in ne poslušali, več bi tedaj nedolžnosti škodovali kakor koristili. Ali naj delamo razloček in naj nekatere veselja dopuščamo, druge zametujemo? Toda kdo bo razločeval, ker vzrok nevarnosti ni le v veselji samem, temuč tudi v naravi, v lastnji tistega, ki vesele vživa: kar temu ne škoduje in mu ni nevarno, utegne onemu biti polno nevarnosti in strupa. Kaj je tedaj storiti? Kaj družega, kakor to, kar so storili duhovni učeniki in sveti očeti in vsi tisti, ki so vneti za Božjo čast in zveličanje duš prizadevali si mladosti ohraniti njeno lepo, neprecenljivo lepo nedolžnost.

Izgleđi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersianstra. *)

1. Jezus in otroci.

Pusto, dolgočasno in žalostno se vam zdi, kaj ne, po zimi, ko je zemlja vsa z debelim snegom pokrita, da skoraj nikamor ne morete iti izpod strehe; in ko bi tudi mogli, saj bi nič lepega ne vidili, nič veselega ne ališali, nič prijetnega ne čutili. Na drevji ni viditi več zelenega perja, le belo ivje se obeša po vejah; ob mejah in germičih ni nič cvetečega, po tleh nič zelenega. Na daleč okrog, kamor oko sega, je vse z belo tako rekoč mertvaško obleko pokrito. Vert se zdaj ne loči od pašnikov, voda z ledom preprežena ne od ceste s prahom posute. Po hribih se plazijo temne megle, in če proti nebu pogledate, kažejo se vam črni oblaki, kakor bi vam hotli nagajati, in vam ravno takrat ljubo solnce zakrivatejo, ko bi ga naj raji imeli. Če nastavite uho, ne slišite nič več prijetnega tičjega petja, ne prijaznega žuborenja raznih živali, poskritih po poljih in travnikih, po njivah in v germovji; le tenko žvižganje ostre burje in cvileče škripanje pod mrzlimi nogami vam prihaja do hladnih ušes, mraz pa do vsih udov. In če se spominjate prijetnih občutkov, ki ste jih imeli o jasnih spomladanskih dnevih, vas navdaja zdaj tako čutilo, da se kar trepete, kar trepetate.

Toda še žalostniši, kakor pogled v naj hujšo zimo, še brez mere tužniši je pogled v pretekle čase, — v daljne čase pred Kristusovim prihodom. Strašno in pretresljivo je le misliti na ta nesrečni brezbožni čas. Kolikor bolj so se namreč ljudje po Adamovem grehu razširjali po zemeljskem krogu, čedalje hudobniši so bili. Pozabili so edino pravega Boga, častili so jeli malike, ktere so si sami narejali iz lesa in kamenja, tuoi iz zlata in srebra. Celó nespažne živali (mačke, kače, voli itd.) so po božje častili, drugi so molili celó solnce in zvezde. Mnogi so mislili, da ti bogovi — maliki — ki jih po božje častijo, niso drugačni, kakor mi ljudje, le da so večji in mogočniši, in v vseh rečeh — celó v hudobijah spretniši memo nas. Sploh so takrat (ljudje) menili, da je veliko bogov, in mnogi neverniki našeli

*) Pod tem napisom, iz posebno spretnе roke, se prične dolga versta preraznih in naj mičniših spisov, zlasti za ljubo mladino, pa tudi za vsacega človeka. Torej, prijatli našega naroda! glejte, da pride list mladini obilno v roko. Vr.

so si jih s časoma do več tisoč. — Edino pravega Boga pa niso poznali in za dobrega Očeta v nebesih niso vedeli.

In ker niso imeli prave vere, tudi njihovo življenje ni bilo lepo, temuč hudobno, razuzdano, rekel bi živinsko. Bili so tako rekoč le dvojnati ljudje: prevzetni bogatini, obupani reveži. Bogatini so nezmerno uživali in zapravljali, kar so imeli; reveži pa in podložni bili so zatirani hlapci in sužnji. Na tergih so jih kupovali in prodajali, kakor pri nas žival, in delati so jim morali, kakor črna živina. Marsikak bogatin je imel po več sto, na tisoče tacih nakupljenih sužnjev. Kar je hotel, delal je z njimi. Neusmiljeno jih je dajal pretepati ali pa za vsaki nič umoriti, ako se mu je zljubilo. Če je takov ubog suženj kako posodo ubil, ali kaj drugega poškodoval, bil je zato brez usmiljenja pretepan, večkrat celo zato, ako je na glas zakašljaj, ali se mu je glasno kihnilo. Bogat Rimljan ukazal je svojega kuharja živega speči, le zato, ker mu kosec mesa ni bil po všeči skuhal. Drugi je redil v velikem ribnjaku ribe z mesom zaklanih sužnjev. Kadar so hoteli imeti imenitneži kako veselico in kratek čas, napodili so sužnje, da so se metali in topli med seboj ali pa se borili z divjimi zvermi, da jih je po več sto naenkrat žalostno smert storilo; in neverski gospodje, tudi gospe in gospodičine, bili so tega veseli, so se smejali, radovali po več dni nad kervjo umirajočih sužnjev!

Veliko, veliko žalostnih reči bi vam še lahko povedal iz onih tužnih časov, vendar prežalostno bi bilo; le to vam hočem še omeniti, kako nesrečni so bili v neverskih časih — otroci!

(Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Rokodelska božičnica.*) Rokodelski gg. pomočniki so bili novega leta večer napravili kaj prijetno veselico, ki je prav obilno pričujoče občinstvo posebno razveselila, pa tudi sploh ljubljanskemu rokodelskemu stanu čast delala. Pričeli so milostni gospod knez in škof s primérno in podučno jaslično besedo. Nasledvalo je veselo petje z govori vmés, potem vedrilna igra: „Vernost, delavnost in veselost“. Vse je bilo prav dobre volje. Nazadnje pa so imeli še tombolo za družbine namene. Tako je prav, verli rokodelci: verno, delavno, veselo — vselej pošteno. Bog Vas živi!

Iz Ljubljane. (*Katolišk časnik.*) V Rimu bo v kratkem času prišel izhajati ob četrtkih in nedeljah (prav za prav, ob sobotah) „Lo Stendardo cattolico“ (katoliška zastava). Že ime zadosti naznanja njegov namen; vodnik, učnik mu ima biti nezmotljivi naslednik sv. Petra. Obsegati ima navadno vsak list: en verski članek, en politički članek, in drugo o sedanjih okoliščinah; vse djanja in pisma sv. Stola; govore sv. Očeta; pravno-slovstvo cerkveno; poznetek djanj aenatovske zbornice; splošni pregled; talijanske in zunanje dogodbe in kroniko mesta Rima; borzne in trgovinske naznanila; knjigopisne preglede itd. Obeta se tudi premija naročnikom, prelepa oljnata podoba. Kdor zbere 8 naročnikov, dobiva časnik zastonj za eno leto itd. Naročnina za Evropo zunaj Italije znaša 14 lir na leto, 7½ lire na pol leta. Napis je: Alla Direzione dello „Stendardo Cattolico“, a Roma. — Ako želi kdo ta časnik, smo pripravljene ga mu oskerbeti: poprej pa bomo popraševali zaustajivega človeka v Rimu, če je vae to resnica, kar se obeta. Če dobimo saj 8 naročnikov, ima vredništvo „Dan.“ časnik brezplačno, kar je tudi prav.

Z dežele. (*Dušni pastir, kakoršnega si liberalci želé.*) Po naključbi pride mi danes v roko „Slovenska Pratika“, ki jo izdaja Kleinmayer-Bambergova tiskarna v Ljubljani. Ta pratika slovi od svojega pričetka pri nas na deželi za liberalno ali prostomišljaško in brezversko. Da se prepričam, če je to istina, pregledam to pratiko za leto 1878.

Tu zadenem na spisa: „Mirni dol. Čertice iz življenja dušnega pastirja na kmetih.“ Ta „Mirni dol“ in njegov „župnik Blagota“ pa sta le samo v glavi liberalnega pisavca, drugje ga ni! Prebravši te čertice sem popolnoma prepričan, da je ta pratika zares brezverska. Prestopivši posebej pasovke na slovensko časnikarstvo, slovenstvo, na slovenske domoljube, povzamem samo, kako je pisatelj načertal dušnega pastirja na kmetih, ki je po njegovih mislih osrečil Mirodolce.

Poslušajmo torej, kakšen bi imel biti dušni pastir, da bi vatrezal liberalcem.

Pridige duhovnega pastirja naj bodo tako osnovane, kakor je liberalcem všeč.

Dušni pastir na kmetih naj zabavlja čez slovenske časnike in slovenske domoljube, češ, da oni spravljajo kmete v škodo in zapor, da jih uče prazno bahaštvo in surovo zabavljivost, ter se ljudem iz sebičnosti prilizujejo.

On naj odpravi božje pota, češ, da na božje pota hoditi se pravi: „po svetu klatiti se. Rajši naj hodijo na cestno tlako!“ (Kako, da tudi „turnarjem“, „kazinarnarjem“ itd. ne svetuje rajši iti na „cestno tlako“, kakor na svoje „ausflüge“, plesse itd.?)

Enako naj se župnik vprè jezuitovskim misijonom, ki pisavca hudo težé v želodcu.

Denar, ki bi se imel obrniti n. pr. za kako novo podobo Matere Božje za Šmarnice, naj se na prigovarjanje dušnega pastirja porabi za „šolski penaz“. (Čudno, če ne raji za podporo ljubljanskega „Tagblatta“!)

On naj se ne vtikuje kar nič v politiko, ter naj svari ljudi, da naj ne volijo narodnega „kaplančka“ za deželnega poslanca.

Župnik na kmetih naj bo zadovoljen s stanovanjem, ki ga je treba vsako leto popravljati, da se ne podere; na šoli je več ležeče. Tudi rajši brizgalnico kot nove zvonove!

Župniku, kakoršnega nam opisuje imenovana pratika, je prav, če se judje na katoliškem pokopališču pokopujejo; njemu, kakor kvasi neka Franklinu pripisovana pravljica, je celó vsaka vera dobra, bodi si luteranska ali kaka druga, češ, da vsaka v nebesa pripelja!

Tak je torej župnik, ki si ga liberalci želé. Pisatelj celó še pripoveduje v svojem neslanem spisu, da je župnik po teh načelih tako osrečil Mirodolce, da je ta kraj naj srečnejši na Slovenskem. V Mirodolu in v okolici ni bilo ne potepuha, ne pijanca, ne domačega berača. — Le škoda res, da pisatelj ni še povedal, kje je ta preblašeni „Mirodol“, s kterega mislijo liberalci brez vere in brez Boga v nebesa smukniti?

V obče je namen onega članka, da bi gerdil slovenske narodnjake pred kmečkim ljudstvom, ter mu spodkopaval njegovo pravo srečo — sv. vero. Kmetje, varite se liberalne pratike in njenih nebes! Založnik pa, ki si tako težko odgovornost pred Bogom na vest naklada, naj ne misli, da si bo s tem kaj pomogel.

Kdorkoli.

Iz Šent-Vida nad Ljubljano. (*O cerkvenem petju.*) Preteklo je leto, odkar so začeli na koru naše duhovnijske cerkve pri velikih ali petih mašah peti po cecilijansko. Vae čas ni bila nobena velika maša brez liturgičnega ali cecilijanskega petja. Za „Ordinarium Missae“ peli so razne, od nemškega cecilijanskega društva pri-

poročane maše, ravno tako je bil „Proprium Missae“ vselej dotičnemu prazniku priméren.

Zornice so se prav slovesno obhajale, cerkev je bila vsako jutro z vsemi lustri razsvitljena, in kar je še več, je to, da so jih ljudje prav obilno obiskovali. Vsako jutro je bila velika sveta maša z liturgičnim petjem; ravno tako je bilo tudi v osmini praznika Matere Božje čistega Spočetja.

Na Sveti večer so pevci pred veliko mašo zapeli božično: „Kar je že dolgo želel svet“, po starem napevu od leta 1658, mašo pa: „Tota pulchra es Maria“, od Molitor-ja Op. XI izjemši „Credo“, ker to so peli koralno, ravno tako tudi „Offertorium“, in sicer pri polnočni maši: „Laetentur coeli“, ob desetih pa: „Tui sunt coeli“. In pred veliko mašo ob desetih pa božično: „O Jezusček moj, za vselej sem Tvoj“, po starem napevu od leta 1630.

Mora se poterditi, da ljudstvo ima še malo kusa za ceciljansko cerkveno petje; mnogim so bolj všeč okrogle.

Iz Dobropolja, 26. grudna 1877. (Zahvala. Pozidovanje. Cerkev. Dva juda.) V imenu Kompoljcev naznanjam serčno zahvalo za poslanib po „Danici“ nabranih 46 gl. 89 kr., ki sem jih 24. t. m. prejel po pošti.

Pogorelci so dobili res veliko pomoči; njih 10 je dozdaj samo robo za nove stavbe si pripravilo, drugih 47 pa že prebiva pod novo streho.

Le cerkev je še vsa v razvalinah. Kar je kateri dobrotnik cerkvi namenil, je cerkev dobila, verh tega še peti del darov, ki so od gg. fajmoštrov meni dohajali. — Tako je zdaj do 400 gl. pri meni za cerkev.

Posestnik grajšine Zolsperško (Zobelsberg) je v letih 1858—1861 tukaj v Ponikvah napravil veliko fabriko za železo. Po doveršenem delu so pa vidili, da bo le zguba; opustili so torej vse. Pred dvema letoma sta to grajšino in fabriko v last dobila dva brata juda na Dunaji, iz Bukarešta — Abraham in Henrik Elias. Ta dva zdaj po svojem oskerbniku prodajata vsa fabriška poslopja, da se poderejo in odpeljejo. Kupila je tudi Kompoljska pogorela cerkev eno fabriško poslopje, ktero ji bo dalo opeke in les za streho, za 350 gold. Zima brani zdaj podiranje in vožnje, po odmeki zime se bo to berž pričelo.

Misijonske sporočila r. P. Valjavca.

LI.

Križe pri Teržici
od 3. do 10. listopada 1872.

(Konec tega oddelka.)

9. in 10. listopada so bile spovednice tako obložene od moških in ženskih, da se je težko do spovednice priti dalo. Vse je željno čakalo sv. spovedi, pa marsikateri je ni dočakal, ker je bil predsešč zadej med spovedenci. Storili smo, kar smo mogli.

V nedeljo ob desetih je bil sklep. Toliko ljudstva še nikdar ni vidila kriška cerkev. Celó žagrad je bil tako natlačen, da še blizo nisi mogel ko mšnik. Ko smo bili pri blagoslavljanji misijonskega križa, je dež lil spod neba, in tudi potlej celi dan. Ljudstvo je stalo v lepem redu, tiho po moči. Sklenili smo živo misijon kriški, hvaležni Bogu za toliko milost, ki so bile očitne nad Križani in Kovorjani.

Velik vtis je storilo kriško poslanje. Najprej sta bila čez vse zadovoljna in hvaležna župnika oba, kriški in kovorski. Poslednji je bil ves vesel... Sklenil je

vredni mož roke in je rekel svoje prepričanje nad tim, kar je vidil in slišal in čutil v misijonu: ako misijon ljudi ne poboljša, pa ni več sredstva, s katerim bi se jim še pomagalo.

Ljudstvo pa obeh duhovnij je bilo na moč razveseljeno s sv. poslanjem. Da so se sv. časa vsi dobri prej veselili, je tako očitno, pa veseli so bili zlatega časa tudi taki, ki so bolj s svetom kot z Bogom držali poprej... Marsikaka mati je bila Bogu hvaležna zavoljo svojega sina in hčerke, marsiktera žena zaradi svojega moža, ki se je zopet podal k Bogu. O kako lepo, kolikanj prijetno je! mi je rekla ena njih zdaj v naši hiši, kar je mož svojo dolžnost v misijonu opravil. Kakor v nebesih je zdaj — da bi le ostalo tako!

Le en glas zadovoljstva, veselja priserčnega je za misijon v naši fari, je rekel eden veljakov. S početka so bili nekteri zoper misijon, zdaj pa ni nobenega več, vse je veselo, zadovoljno. Župnik kovorski je ravno tako rekel od svojih duhovnanov. So pa tudi hodili pridno k misijonu: pot čez Bistrico je uglajena, kakor prej nikoli, je rekel Kovorjan. Ko bi Vi sedaj v kratkem čas imeli, bi hotel koj v Kovorji imeti misijon popolnoma, da bi tudi moji dobili misijonski križ. Pa v dveh letih bo z Božjo pomočjo ta pobožnost pri nas ravno tako, kakor je bila v Križah; vsa, popolnoma mora biti.

Kaj pa so bližnji teržani po Teržici govorili? So se li tudi iz Teržica kaj vdeleževali misijona? — Godilo se nam je o tem misijonu, kakor se je Jezusu pri judih. (Jan. 7, 12): „Med ljudmi je bilo veliko govorjenja zavoljo njega. Zakaj nekteri so rekli: Dober je; nekteri pa so rekli: Ni tako, temuč ljudi zapeljuje.“ Nekteri lažisvobodnjaki le so slabo od nas govorili, večina pa je bila za nas, za misijon. Kako človeče se je ustilo, kteremu je 6. Božja zapoved na poti, kteremu se resnica od pekla prileči noče...

Drugi Teržičani so bili za nas, pobožni ženski spol posebno. Ženski spol je bil močno zastopan iz Teržica in je močno vnet za misijon. Tudi okrajni sodnik iz Teržica je bil zadovoljen z misijonom in je rekel, ko je slišal po Teržici zopergovore: le v Križe pojdite, poslušajte jih in sami se prepričajte, pa ne bodete tolikanj zabavljali zoper jezuite...

Iz tega je razviditi, koliko moč imajo besede sv. Ignacija med našim ukim in neukim rodом, to je, med njimi, ki znajo pisati in brati, in med njimi, ki ne znajo. Obe versti ste nas docela razumele in hvaležno poslušale ter nas branile napadateljev...

Žganje.

XIII.

Pijanec, kaj tebi kaže kazavec?

Četerti perst se imenuje „kazavec“ — *index* — *ab indicando*, to je, perst, s katerim se kaj kaže in dopeduje. Ravno ta perst kaže in pripoveduje žganjepivcu tebi, kaj si zaslužil — *quid meruisti?*

Kaj družega si zaslužijo pijanci, razun da mnogi v tem živinskem stanu zadegujejo svoje premoženje, čega še kaj imajo, si smert telesno z dušno vred pospešujejo in nakopujejo. Ob kratkem, oni dušo svojo brez vsake spovedi in pokore peklenskemu sovražniku izročujejo, ker jih rada nagla smert pograbi, kakor se je pripetilo sveje dni Holoferno, Baltazaru, Amonu, Atilu, Zenonu in mnogim drugim visokega in nižega stanú v pijanosti.

Quid meruisti? Hočeš vediti, nesrečni pijanec, kaj si s pijanstvom služiš — ne samo pred smertjo, ampak

tudi po smerti? Ob, nesrečno zasluženje! Kajti ni drugo, kakor sramota, zaničevanje, bolehnosti, nesreče vsaktere, in večne muke peklenske. Zato piše Origen: Kdor koli za pijančevanje svoje ne bode pokore delal, temuč bo do smerti pijančeval, bo pogubljen na vekomaj. „Quicunque ebriosus poenitentiam de ebrietate sua non egerit, sed usque ad mortem in illa permanebit, in aeternum peribit.“

Razgled po svetu.

Rimsko. Sv. Oče so v kardinalskem zboru hvaležno omenili pomoči, ki jo ob času britkosti imajo od kardinalov in sploh vernikov, gorko so spominjali, naj škofje in duhovni za nje molijo, da v tem ko je telo bolno, duh ostane močan, ter se bodo mogli pogumno vojskovati v hudi bitvi, pa nadloge in krivice, ki se godé Cerkvi, vdati gledati, in tisti mir imeti, ki so ga angeli oznanovali o rojstvu Zveličarjevem. Potem so izvolili nekaj kardinalov, nadškofov i. p. in škofov.

Prusijaško. Odkar je vražji liberalizem pričel vero preganjati iz šol, duhovski vpliv do ljudstva zatirati, se slišijo silno žalostne reči. Rokodelski učenci so zavezani v „kulturni deželi“ hoditi v tako imenovane nadaljevalne šolne. V mestu Vorms-u je eden zidarskih učencev navadno prihajal v šolo s pipo v ustih. Učitelj ga je opominjal, in ker se mu je odgovarjal, ga je resno posvaril. Nato pa se je divjak s tako silo zagnal v učitelja, da je le-ta padel; drugi pa so se temu na glas krohotali. Po šoli se je uni krastovec ustavil k vratom in je rekel učitelju: „Mojo suknjico mi pa vender moraš plačati, ti l—! Jaz imam vsaj kruha in obleko doma; kdo vé, če ti to imaš?“ — Podobne reči, piše „Blahovest“, se godijo dan na dan po obrenski Falci, ter je bilo v nekem kraju 15 taciš šolcev obsojenih na nekoliko dni v ječo, ker so razne prederznosti počenjali do svojih učiteljev. (Tedad v čemur se človek pregreši, v tem je tepen. Od kod je bilo največ sirovost slišati zoper vero in duhovstvo?) — V Düsseldorfu je 16leten tpeec prebodel človeka za liter žganja. Posebno pa so bile temu pričina zaljubljene sleparije, v ktere so bili zraven morivca in umorjenega zapleteni še trije drugi mladenči enake starosti. (Tedad zoper pomanjkanje keršanskega nauka!) Morivec je bil obsojen na pol osmo leto v terdo ječo. Pri Veseljski okrajni sodnji je bilo več solarjev zaradi mnogotere tatvine obsojenih na več tednov v ječo. — Divjaštvo, pravi list končno, prevladuje v vsih verstah prebivalstva; kam pridemo?

Vender iz povedanih primerljivev, bi utegnil še kdo ugovarjati, se ne more še sploh na občinstvo soditi. Toda kdor se drugač ne dá prepričati, da „kulturna borba“ tira narode v barbarstvo, naj ga podučijo številke. Naslednja preštéva kaže, koliko so se na Pruskem pomnožile hudodelstva, odkar se je pričel „kulturni boj“, to je, odkar so liberalne postavbe jele katoliško Cerkev vklepati, duhovstvo tréti, škofo odstavljati in zapirati, redovništvo iz dežele preganjati itd. Ubojstva in poskušnje uboja so v petih letih, od 1871 do 1875, se množile tako-le: Prvo leto jih je bilo 92, drugo leto 142, tretje 150, četrto 166, peto 220. — Otrokomarstva so se množile pa v teh letih v tej razmeri: 82, 101, 113, 147, 150. — Telesne poškodovanja z nasledki smerti ali pa velike nadloge tako-le: 282, 379, 446, 485, 523. — Krive prisege pa: 591, 716, 765, 835, 900. — In pregrehe proti pravosti: 501, 614, 752, 982, 1018 itd. Tedaj v vsih pregrehah, ostudnostih in hudodelstvih grozui napredki! To je „naprej“ v dôbi laži-liberalizma!

V poboljšanje mladine je na Francoskem v Citeaux (Sitô) naprava, katero vodijo bratje vs. Jožefa. — „Frankfurt. Zeitung“, ki drugih enakih naprav nič kaj posebno ne hvali, hvali pa močno ta zavod. — Duhoven, abé Rey je denarja izprosil in ž njim kupil posestvo, kjer so prejšni posestniki na boben prišli. — Ludje so mu rekli, da je njegovo početje brezpametno; od začetka mu je tudi vse zapreke stavilo, a dan danes je ta naselbina v cvetočem stanu, vsa okolica jo ima kot izvrstno dobroto. Od tam namreč dobivajo svoje delavce za polje, vrt, za sadjerejo in poljedelstvo, v vsem so le ti dobro izurjeni in delajo za manjšo plačo. Okolične soseske in v novejših časih tudi državne strahovalnice izročajo ti naselbini zanemarjene otroke in mlade potepuhe v poboljšanje.

Redovni bratje (75) oskerbujejo nadzorništvo Mladih naselnikov, nihče jih ne imenuje kaznjence, je nad 1000, ki so razdeljeni v tri odseke. Njih poglavitno opravilo je vertnarstvo in poljedelstvo, urijo pa se v vseh ročnih delih, posebno v teh, ki segajo v staviteljstvo. Bivališča in gospodarske poslopja so izdelali naselniki in tudi naredili vso notranjo opravo. Zidarji, tesarji, ključavničarji dobé tudi v okolici dela, ako doma ni takega posla. Naselbina ima tudi tiskarijo. Podučujejo se tudi v risanju in v godbi. Po večerji telovadijo in se vadijo na brizgalnicah. Preden gredo spat, se jim pripoveduje kaj iz zgodovine ali naravoslovja. Kakor hitro je naselnik 20 let star, ga izpusté; največkrat je že preskerbljeno kje zanj, ali pri kakem rokodelstvu ali pri kmetijstvu.

Prašali so vodje, B. Donnat-a, po kakšni metodi izrejšajo tam otroke, da postanejo iz mladih malopridnežev podučljivi in pridni delavci. Naša metoda, je odgovoril, je zelo priprosta. Ni ljubimo te otroke in posrečilo se nam je najti tudi nasprotno ljubezen. Nima jo nas za neusmiljene strahovalce, ker namreč to delamo, to jemo, kar oni, imajo nas tako rekoč za svoje tovariše, ki jim dajemo lep zgled in jih podučujemo. Tako smo si pridobili njih zaupanje, in ne prikrivajo nam tudi ne, ako skrivaj kaj naredé. Kazni, s katerimi jih pokerimo, niso prehude, dajemo jim pa tudi darila in skušamo vplivati na poštenje.

P. F. Kakor znano, so nasvetovali Štajerski učitelji strahovalnice za nepokojne otroke; se vé, da je to lože svetovati kakor izpeljati, a recimo, da se take strahovalnice res vpeljejo, ne bode prave koristi od njih drugač, ako jih ne vodi kerščanska ljubezen. — Pa tudi po šolah bi bilo veliko manj treba strahovati in pokoriti, ako bi se bolj deržali starih skušenih pravil: pokerila in darila. (Učit. Tov.)

V Mali Aziji se katoličanom prav hudo godi, odkar je padel Kars in se tudi Erzeru enako napoveduje. Mesto Garmir Kugh je bilo nedavno napadeno od divjih Lasov. Ti telovaji so divjali zlasti zoper katoličane, poplenili in požgali so jim hiše, in živ je ostal le, kdor je urno ubežal. Na pritožbo je Ahmed Muktar odgovoril, da ni mogoče odverniti takih neredov, ker je fanatizem teh plemen, celó tudi „basi-bozuto“ (turških prostovoljcev) silno razširjen in razdražen. Tako so ubogi katoličani brez brambe za svoje življenje in premoženje pri teh živinskih divjakih. Armensko-katoliški škof Melkisedek v Erzeru sicer vse stori za svoje uboge ovčice, pa pomagati ne more, ker on sam je izpostavljen naj hujšemu žuljenju turške vlade. Zanj je toliko huje, ker nima turškega berata (poterjoče diplome) in ni priznan od turških vladov. Judje in pešica protestantov imajo vsi od Turkov priznanje, samo katoličani ne. (Kaj čete? Sej še med katoličani se papežu zvestim skofom hudo godi!) Mil. gosp. Melkisedek je posebno vdan sv. apo-

stoljkemu Stolu; bil je ta viši pastir nedavno pohvaljen od Pija IX.

Cvet in sad sveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Prehudo terganje skoz 15 lét me je neprenehljivo terpinčilo, in kolikor bolj sem prišla v leta, toliko je bilo huje. — Po opravljeni božji poti na Brezje in po mnogih priporočevanjih in prošnjah k N. lj. G. pa so me vse bolečine tako popustile, da tudi pri spremenjenji vremena nimam nič več bolečine. Toraj očitno naznanjam naj priserčniji zahvalo Mariji za toliko milost, ki mi jo je od dobrotljivega Boga sprosila.

V Ljubljani, 29. grudna 1877. *Marija Klein.*

Št. 2. Bil sem v veliki potrebi in od nikoder se nisem pomoči nadjal, da bi bil rešen. Obenil sem se do N. lj. G. presv. Jezusovega Serca s terdnim zaupanjem, in tudi prošnjo sem po „Dan.“ razglasil ter obljubil očitno naznaniti zahvalo, če bom uslišan. Bodi toraj priserčna zahvala Naši ljubi Gospej in sv. Jožefu, ker dosegel sem, kar sem želel. Sprosi pa naj Marija vse dobro za čas in za večnost tudi vaim tistim, kateri so za-me prosili. — Nadalje se priporočam ob enem za pomoč še v eni dušni in v eni telesni potrebi za-se, naj bi se me bratovšina spominjala; sej tudi jaz za vse molim, kateri se priporočajo. Tudi naj priporočim še svojega očeta in mater in enega brata v dušnih potrebah.

Iz Notranjskega.

F. M.

Št. 3. Priserčna zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca, katera je s svojo materino ljubeznijo nevrednemu trikratno pomoč pri svojem preljubem Sinu izprosila! — Pervič mu je bilo pomagano v časnih zadevah njegovih sorodnikov; drugič v lastnih dušnih, in tretjič v nagli, hudi in nevarni bolezni. Češena Marija vekomaj!

A. P.

Št. 4. Moja žena je večkrat imela tako notranje klanje ali tudi težko dihanje iz pers, da včasih že ni bilo več upanja, da bi odleglo. Enkrat, ves v zadregi, se zatečem s prošnjo in obljubo opraviti 9dnevnicu za ozdravljenje k N. lj. G. presv. Serca in uslišanje razglasiti po „Dan.“. Naj spolnim svojo obljubo z naznanjenjem naj priserčniji zahvale do prelube Naše Gospé, ker oproščena je žena nadloge do čistega, in tega je že 9 tednov.

Blizo Ljubljane.

A. K.

Prošnje.

Priporočeni v bratovsko molitev: Duhovni pastir iz Notranjskega priporoča z vso serčnostjo svojo bolno sestro v bratovsko molitev N. lj. G. in obeta dobroto z zahvalo naznauti, ako jo doseže. — Terdovratna oseba, ki že davno živi v hudi pregrehi, je z vso živostjo priporočena, da bi spregledala in se spreobrnčila ter rešila svojo ubogo dušo. — Sirota na pameti zmešana. — Bolna na udih že veliko mescev, za zdravje, če je Božja volja. Uslišanje, ako se doseže, se naznani z zahvalo. — Dva brata, 1 bolan in 1 mlačen, sta v bratovsko molitev zvesto priporočena. — Več pijancev za spreobrnjenje, posebno štirje. — Hudo tatinsk otrok je serčno priporočen, da bi to prehudo strast opustil.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec prosinec.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, še dolgo ohranjenje Pija IX, in zmaga sv. Cerkve.

II. Posebni nameni:

9. prosenca. Sv. Julijan in Basilisa. Priporoč.: Zakonski, da bi mogli svoje težke dolžnosti po Božji volji spolnovati, zlasti kar tiče sv. čistost. Reveži v zimskem času, da bi zlasti vdani v Božjo voljo posvečevali svojo revšino. Neka duhovnija z duh. pastirjem.

10. Sv. Pavel pušavnik. Priporoč.: Vsi, ki živé v radovoljnem devištvu, za potrebne pomoči. Več oséb v dušnih potrebah, posebno tri. Spreobrnjenje Egipta in Etijopije.

10. Sv. Matilda. Priporoč.: Vladarske katoliške družine za bogoljubno življenje in da bi narode vladale po Božji volji. Ubogi prebivalci in vojaki po vojnih deželah. Katoliška učna mladina.

12. Sv. Ernest. Priporoč.: Popotniki. Vsi priporočeni v našo bratovšino, sedaj in poprej. Umirajoči, zlasti, ki so v grehih. Več priporočenih.

13. Sv. Veronika Milanska. Priporoč.: Laška dežela za zmago zoper frامasonstvo in sploh brezbožnost. Zapušeni otročki. Več oséb in družin.

14. Sv. Hilarij, škof Poitierski. Priporoč.: Francoska dežela za premaganje brezbožnikov in pomoč preganjanim katolicanom. Nekatere duhovnije na Slovenskem z duhovnimi pastirji. Uslišanje pršenj naše bratovšine.

Mesca grudna je bilo 497 novih udov zapisanih v bratovske bukve; skupaj sedaj naša podružnica že šteje 70.366 udov. S tem letom so perve velike bratovske bukve z imeni udov raznih krajev napolnjene. Velike bukve imén je tedaj že samo pri nas tistih, ki vsak dan večkrat z znanim klicem od Jezusa po Mariji pomoči prosijo za take, ki so v najhujših in obupljivih okolišinah. Upamo, da se bodo druge, že narejene prazne bukve ravno tako hitro napolnile.

Iz neke daljne fare se tajništvo piše: „Molitvena družba Naše ljube Gospé se je tudi v našem kraju razširila, in vsaki dan kličejo majhni in veliki proti nebesam: „O, Naša ljuba Gospá presv. Serca, prosi za nas!“

Prijateljska roka naznanuje: „Bogu bodi hvala! Molitvena družba N. lj. G. je v moji domovini v naj lepšem cvetu. Vsako soboto se mašuje na čast N. lj. G. iz milodarov, ktere družniki darujejo za bratovske potrebe. Iz ostalih darov se bo postavila štatva N. lj. G. v cerkvi. Bog daj svoj sveti blagoslov; gotovo bode potem ljubezen in zaupanje k Mariji še bolj rastlo.“

Iz Štajerskega. Udje bratovšine N. lj. G. se Mariji serčno zahvalujejo za dobrote, ktere so prejeli preteklo leto po priprošnji N. lj. G.; posebno pa tudi za ss. maše, ktere so se opravljale Njej na čast.

Bodi serčna hvala vaim častilcem Naše ljube Gospé, kateri se trudijo to času primérno bratovšino razširjati. Silne so nadloge, bitke in razne potrebe sedanji čas po svetu, torej je toliko bolj priljubljen pomoček, po katerem se tolikrat polajšajo. Ker so koristi te bratovšine tako obilne, dolžnosti pa tako majhne, zato je vsak priljudno prošni, naj v večji češčenje neomadežane Materé Božje to dobro delo razširja, dosežene milosti pa naj bi se naznanovale vredništvu „Zgodnje Danice“, da se zaupanje toliko bolj množi, ker Božje dela razodevati in hvaliti je častitljivo.

Kdor kaki dar Naši ljubi Gospej daruje, dobro stori, ker to se obrača za bratovske ss. maše in za potrebe bratovščine, in darovalec se pa sadü bratovskih ss. maš v obilnejši meri vdeležuje.

Pri tajništvu se dobivajo tudi nove bratovske sprejemne podobice s tako predstavo, da Marija nebeško Dete v naročji derži, kakor tudi druge bratovske reči.

Listek za raznoterosti.

Preč. g. Juri Volc, kanonik penitencijar itd. itd., so bili novega leta dan slovesno vstedeni za stolnega dekana ljubljanskega kapitela.

Preč. g. Juri Šterbenc, J. U. doktor, podvodka semeniški itd., gre za administratorja v Hrenovce.

Božičnica v Alojznici. K prelepi božičnici v prid dečkom v zavetišču 27. grudnia v Alojznici zbralo se je bilo prav veliko občinstva (mnogi celó prostora niso dobili); tudi mil. knezo-škof so jo bili počastili s svojo pričujočnostjo. Slovesnost je pričel č. g. doktor Gogala z nagovorom, v katerem je pojasnoval blagi namen deškega zavetišča in vrednost dobre keršanske odgoje, ki je namen temu vstavu. Sad dobre odgoje se je jasno pokazal v lepem vedenji, izurjenosti v petji in deklamovanji tih dečkov, katerih je zdaj okoli 40 v zavetišču. Vstopnina je bila prosta povabljenim, dohodki tedaj so bili le dobiček pri prodajanji raznega blaga (bazar), ki se je veršilo ob koncu.

V Radomljah pri Kamniku je 2. t. m. po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti, umerl č. g. Fr. Zadnikar. Pokop 4. t. m. ob 9 v Radomljah. Brat, g. Val. Zadnikar, pasar v Ljubljani, priporočuje ranjcega v blagi spomin in molitev. R. I. P.

„Edinost“, glasilo Teržaške okolice, se bori krepko za pravice slovenskega naroda, ktere nasprotna stranka za vse kripelje zavira in odvraca. Zato kliče Slovence, da naj se obilno naročujejo na „Edinost“ (stane na pol leta 1 gl. 20 kr.) in podpirajo naj to djanje, da se ohranijo Slovenci ob jadranskih bregovih.

Sprejemnica. Po preč. gosp. dr. Jan. Kulavicu je 136 gl. 60 kr. v bankovcih, 4 gl. 33 kr. sr. v starem denarju, in 2 gl. sr. v nov. den. zbirka „Zgodnje Danice“ za razne misijone in bratovšine oddanih v družbini pisarnici sv. Severina.

Na Dunaju, 28. grudnia 1877.

Fr. Scheerstein, kancelist.

Z Dunaja. (Smešnice za novo leto.) Vošim tudi jaz vse dobro za prihodnje leto; če pa želiš še kaj drugzega z Dunaja, Ti zanaprej poročim po „telebonu“ (!) s štefanskega turna. — Une dni gredé memo sv. Štefana, zagledam ob znožji na turnu že ostarelo kamnito ploščo vzdano, ki ima napis vsekam v nemškem, francoskem, italijanskem in — slovenskem (ne v katerem drugem slovanskem!) jeziku. Glasi se (v taki-le, če tudi ne prav „klasiški“ slovenščini): „Listje za Štefanskega turna nahod*“ se dobivajo in tudi plačajo v cerkveni kanceliji. Kdor hoče turn pohoditi,** je vsem brez izuzetja (!) prepovedano tobaka ali cigarjev kaditi“ (!) itd. — Tedaj slovenski napis na Dunaju, na turnu sv. Štefana, to je že samo po sebi (sensu literal) veselo poročilo. Če pa besede jemlješ v prenesenem pomenu (sensu figurato), naj Ti bodo odgovor „lepe besede“...

Poslednje novice. Ako se gleda na nezmérne ruske okovarjanja, ne kaže, da bi imelo vojske konec biti. „Morning Post“ piše, da ruske zmnoževanja vojakov, poklicanih v Bukarešt, presegajo 250.000 móž. Tudi ob Baltiskem morji se zbira vojenstvo 90.000 móž. Ku-

pila je Rusija v Berlinu 200.000 puš in na drugem kraju 60 bark za nastavljanje „torpedov“ (strelnih mašin, ki se razpoknejo in barke končujejo.) — Ruske in serbske kardela napredujejo proti sercu turškemu. Ako je res, da so Turku uzeli dobro vterjeno mesto Piro, ob cesti proti Sofiji, utegnejo skoraj tudi v tem mestu biti. Vedno moči zdaj Turk zbira ob Drinopolji, Sofiji in Filipopolji. Iz Sofije se je slovansko in greško ljudstvo umaknilo, le vojaštvo in oboroženi mohamedani so ostali. Velik oddelek ruske vojne je že blizo mesta. — Serbi z Rusi gredó proti Vidinu in bodo to terdnjavo obklenili. Drugo serbsko kardelo oblega Niš. — Černogorci obsedajo terdnjave Bar, Spuž in Podgorico. — Radecki je ob soteski Šipki. Dva oddelka gresta nad Ruščuk, eden nad Silistrijo in eden nad Varno. Veliki knez hoče premagati Šumlo in potem za petami iti Sulejmanu, ki se odpravlja čez Balkan proti Jenisagri in v Drinopoljske ravnine. V Aziji, pravijo, je Muktar z vojno že zapustil Erzerum (?). — Med tem pa vojaki prestrašno terpé. Donova je pobrala mostove in skor nič se ne more čez reko v Bulgarijo spraviti. Vojaki od mraza zmerzujejo. V eni sami noči je zmrznilo 1200 vojakov, ki so bili na potu. — Visoka Porta je Rusiji boje naznanila, da privoli v primirje pod naslednjimi pogoji: Meja med Turčijo in Rusijo v Aziji bi se predrugačila, se vé, Rusiji v prid; Dardanelska morska ožina bi se odperla tujim barkam; Rumunija doseže samostojnost; za Bulgarijo se snidejo državniki v Carigradu; černogorsko in serbsko vprašanje bi se prideržalo za nadaljne pogajanja. Od druge strani se oporeka, da bi bili že kakoli pogoji stavljeni. — Anglija bi skoro imela z vojsko toliko opraviti, kakor Rus ali pa Turk. Zdaj se vedno govori in piše o nekakem posredovanji angleškem za mir, pa ne Nemčija in ne Avstrija noče pričeti posredovanja. Pravi pa se, da je mogoče le tako posredovanje, ktero bi bilo sprejeto od obeh vojskujočih vlad. Rusija je vedno pripravljena naravnost a Turčijo se pogajati. — Ob koncu unega mesca sta bila v Londonu dva taborja, po 6000 ljudi, eden za Turka, drugi zoper njega. Tudi ima boje Anglija v Indiji že pripravljeno kardelo, ki bi ga spravila v Evropo.

Dobrotni darovi.

Za sv. Očeta: Gorjani s svojim preč. gosp. duhovnim pastirjem so darovali sv. Očetu za novo leto 21 gl. in prosijo sv. blagoslova. — Iz Selc po preč. g. fajm. 10 gl. star. den. v sr. — Iz Lesec 50 kr.

Za afrikanski misijon: Iz Lesec 50 kr.

Za bulgarski misijon: Iz Zapóg 1 gl.

Za misijone na Turškem: Iz Zapóg 1 gl. (za Banjaloko?)

Za sv. Detinstvo: Iz Zapóg 1 gld. — M. Bizjak 50 kr. — M. Glavič 12 kr.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Iz Lesec 50 kr.

Za bratovščino sv. Bonifacija: Iz Lesec 2 gl.

Za bratovščino N. lj. G.: Iz Lesec 90 kr.

Za stradajoče Bulgare: Iz Zapóg 1 gl.

Za stradajoče Bošnjake: Iz Zapóg 1 gl.

Kjer je bolj potreba: Neimenovan 5 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Gg.: J. K. na D. in P. P. pri sv. L.: Opravljeno. — Gg.: A. P. na Z., J. P. v Ks., Š. na P. in še nekterim: Odpravniki zadeve smo oddali založništvu. — Č. g. Prim. Kl. na G.: Prejeli in založništvu oddali.

*) Ni čudo, če ima Štefanski turn „nahod“, ker že toliko stoletij stoji na merzlem; pa čudno je, da si kdo nadležni „nahod“ želi in si ga hoče celó s plačilom pridobiti!

**) Moral bi biti pravi velikan, kot Triglav, da bi se mu to sponeslo!